

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	7
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	9
3.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
5.	BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
6.1.1.	Izdaci za putne troškove	13
6.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila.....	13
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	14
6.3.	Bilans stanja	14
7.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	15
7.1.	Interni premještaj	15
7.2.	Penzionisanje zaposlenih	16
8.	JAVNE NABAVKE	16
8.1.	Nabavka nadogradnje informacionog sistema finansijskog poslovanja - Modul HRMS i Modul Payroll	17
8.2.	Nabavke usluge za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci	19
8.3.	Nabavka službenih vozila	19
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	21
PRILOZI	21

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionih dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila (tačka 6.1.2. Izvještaja);*
- *Ministarstvo je u suprotnosti sa Zakonom o državnoj službi BiH izvršilo interni premještaj državnog službenika u toku probnog rada, a zatim upražnjeno radno mjesto popunilo aktiviranjem rezervne liste (tačka 7.1. Izvještaja);*
- *nepravilnosti i nedostatke u postupcima javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2024. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji
- Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine.

III PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dato je 10 preporuka (šest novih i četiri ponovljene). Date preporuke se odnose na usklađenost.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno preispitati osnovu za obavljanje poslova izvan sjedišta institucije.	P
2	Ministarstvo je dužno postupati u skladu s važećim propisima koji definišu područje višegodišnjih kapitalnih ulaganja.	N
3	Ministarstvo treba preduzeti aktivnosti u cilju racionalnog održavanja vozila kako bi izbjegli neopravdana ulaganja.	P
4	Ministarstvo je dužno osigurati urednost evidencija o upotrebi službenih vozila i prijeđenih kilometara kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske upotrebe vozila.	N
5	Ministarstvo je dužno prilikom internog premještanja zaposlenih voditi računa o ispunjenosti svih uslova definisanih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	N
6	Ministarstvo je dužno pridržavati se zakonskih odredbi koje regulišu pitanje penzionisanja zaposlenih u institucijama.	N
7	Ministarstvo je obavezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabavki na način kako je to definisano Zakonom o javnim nabavkama.	P
8	Ministarstvo treba vršiti detaljne analize tržišta i kroz tendersku dokumentaciju obuhvatati sve elemente predviđene Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta kako bi omogućilo potpunu i ekonomičnu realizaciju planiranih projektnih aktivnosti.	N
9	Ministarstvo treba unaprijediti proces planiranja i pravovremeno provoditi proceduru nabavke usluge održavanja Oracle licenci, kako bi se željena podrška na ekonomičan način mogla koristiti bez prekida.	P
10	Ministarstvo je dužno da provede adekvatno istraživanje tržišta i kreira tendersku dokumentaciju na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabavke službenih vozila.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁴

IV IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo

⁴ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnom Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pažnje na:
 - *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila na koje je i prethodnih godina skretana pažnja;*
 - *nedostatke u postupcima javnih nabavki.*

U Izvještaju za 2022. godinu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo da je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno devet prethodno datih preporuka, realizovalo četiri preporuke, jedna je ocijenjena kao realizacija u toku, a četiri preporuke nisu realizovane. Preporuka iz izvještaja prethodnih godina čija je realizacija bila u toku nije ponovljena u Izvještaju za 2022. godinu, ali se njena realizacija, kao i realizacija preporuke koja nije mogla biti ocijenjena, kontinuirano prati. U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2022. godinu	Status
1	I dalje je prisutna praksa da jedna osoba obavlja računovodstvene poslove Glavne knjige trezora na drugoj lokaciji u odnosu na sjedište Ministarstva.	
2	Centralna jedinica za internu reviziju za 2023. godinu je izradila konsolidovane planove interne revizije shodno važećim propisima.	
3	Iako je konstatovano unapređenje internih kontrola kod pravdanja troškova službenih putovanja i dalje postoje slučajevi da se evidencije o izdatim nalogima ne vode hronološki u knjizi putnih naloga.	
4	I dalje se značajna sredstva izdvajaju za popravak pojedinih službenih automobila.	
5	Popis sredstava i obaveza za 2023. godinu je izvršen u skladu s važećim propisima.	
6	Tokom 2023. godine Ministarstvo nije vršilo angažovanje vanjskih saradnika u kontinuitetu za poslove koji su po opisu slični ili isti definisanim poslovima sistematizovanog radnog mjesta.	
7	Ministarstvo i dalje ne vrši detaljnije analize za procjenu vrijednosti nabavki.	
8	Ministarstvo nije pravovremeno okončalo proceduru nabavke usluge održavanja Oracle licenci.	
9	Ministarstvo je osiguralo potpunu realizaciju ugovora te zbog situacije izazvane višom silom nije aktiviralo ugovorom definisane zaštitne mjere.	

Tabela 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
1/2021	S obzirom na to da je projekat „IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska - BiH - Crna Gora“ financiran iz sredstava donacije okončan krajem 2023. godine, preporuka više nije relevantna i prestaje se pratiti.	Ⓜ
9/2020	Ministarstvo je u cijelosti uspostavilo sistem blagajničkog poslovanja u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH.	✔

Status: ❌ nerealizovana preporuka⁵, ✔ realizovana preporuka⁶, 🟡 preporuka čija je realizacija u toku⁷, Ⓜ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁸.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom i ministarstvima i drugim organima uprave BiH⁹. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz svoje nadležnosti definisane članom 11. navedenog Zakona, a koje se odnose na:

- principe porezne politike, taksi i propisa,
- odnose sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama,
- pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata kojim BiH preuzima kreditne i druge finansijske obaveze sa drugim zemljama i međunarodnim organizacijama planiranje i upravljanje dugom BiH, izvršavanje međunarodnih finansijskih obaveza,
- politiku novog zaduživanja u zemlji i inostranstvu,
- pripremu budžeta BiH i završnog računa BiH,
- koordiniranje aktivnosti za osiguranje budžetskih sredstava BiH,
- izvršavanje budžeta BiH i staranje o finansiranju institucija BiH,
- vođenje aktivnosti o sukcesiji imovine bivše SFRJ,
- upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH, koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći BiH, osim dijela koji se odnosi na pomoć Evropske unije,
- razvoj, rukovođenje i koordinaciju interne revizije u institucijama BiH i
- druge nadležnosti definisane navedenim Zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji¹⁰ na koji je 2018. godine Vijeće ministara BiH dalo saglasnost. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 239 izvršilaca. Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru 14 osnovnih organizacionih jedinica. Ministarstvom rukovodi ministar u saradnji sa zamjenikom ministra i sekretarom Ministarstva. Trenutno Ministarstvom rukovodi ministar imenovan u augustu 2023. godine,¹¹ nakon što je prethodno imenovani ministar¹² razriješen dužnosti u junu 2023. godine.¹³ Zamjenik ministra imenovan je u januaru 2023. godine.¹⁴ Sjedište Ministarstva je u Sarajevu.

⁵ Nisu preduzimate aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁶ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17

¹⁰ Akt broj: 01-02-3-1206-1/18 od 29.1.2018. godine i 01-02-3-8679-9/18 od 26.9.2018. godine.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj 59/23 od 25.8.2023.

¹² Službeni glasnik BiH broj 6/23 od 27.1.2023.

¹³ Odluka predsjedavajuće Vijeća ministara BiH broj 01-34-3-1581-1/23 od 14.6.2023. godine

¹⁴ Službeni glasnik BiH broj 6/23 od 27.1.2023.

Kao što je navedeno u izvještaju revizije za prethodnu godinu, konstatovano je da jedna zaposlenica – stručni savjetnik za računovodstvo budžetskih korisnika, poslove radnog mjesta obavlja u Mostaru. U Sektoru za trezorsko poslovanje – Odsjek Glavne knjige trezora sistematizovano je radno mjesto pod nazivom stručni savjetnik za računovodstvo budžetskih korisnika (Sarajevo, Banja Luka i Mostar) i na 31.12.2023. godine dva su popunjena, s tim da jedan službenik poslove ovog radnog mjesta obavlja u Sarajevu, a jedan u Mostaru. Pravna osnova za obavljanje ovih poslova u Mostaru nije definisana. Urede u Mostaru Ministarstvu je dodijelilo Vijeće ministara BiH sa obrazloženjem da će iste koristiti za smještaj stručnog savjetnika za računovodstvo malih budžetskih korisnika, a po obrazloženju Ministarstva, ova zaposlenica je trenutno angažovana na poslovima kontrole projekata u koje je uključeno Ministarstvo.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno organizovati obavljanje računovodstvenih i drugih poslova u okviru organizacionih jedinica u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Shodno Uputstvu o načinu planiranja, odobravanja i realizovanja višegodišnjih projekata u institucijama BiH,¹⁵ Ministarstvo je, između ostalog, nadležno za davanje mišljenja o finansijskom aspektu prijedloga odluke o višegodišnjem projektu u skladu sa Poslovnikom o radu Vijeća ministara BiH,¹⁶ na osnovu dostavljenih obrazloženja i analiza budžetskog korisnika.

Pomenutim Uputstvom je definisano da kod promjene vrijednosti višegodišnjeg projekta ili strukture istog u odnosu na prvobitno donesenu odluku, budžetski korisnik je dužan Vijeću ministara BiH dostaviti prijedlog izmjene odluke o višegodišnjem projektu. Promjena vrijednosti višegodišnjeg projekta, ukoliko se istom podrazumijeva povećanje vrijednosti projekta podliježe ograničenju povećanja do maksimalno 10% od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta koje se usaglašava sa Ministarstvom.

Odlukom Vijeća ministara BiH o izmjenama i dopunama odluke o odobravanju projekta nabavke i izgradnje objekata za regionalne centre i Glavni ured Uprave za indirektno oporezivanje BiH i izgradnje i rekonstrukcije graničnih prijelaza¹⁷, povećana je vrijednost nabavke i opremanje objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka sa 37.900.000 KM¹⁸ na iznos od 69.400.000 KM.

Iz navedenog proizilazi da je, na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Vijeće ministara BiH odobrilo povećanje vrijednosti projekta 83% od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta uz saglasnost Ministarstva, iako je prethodno navedenim podzakonskim aktom Vijeća ministara BiH dozvoljeno povećanje do maksimalno 10% od ukupne vrijednosti višegodišnjeg projekta.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 77/21 i 24/24

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj : 22/03

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 60/23

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 20/15

Također, u 2023. godini, Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁹ za 22% uvećana je prvobitna vrijednost Višegodišnjeg projekta „Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave za indirektno oporezivanje BiH i Granične policije na aerodromu u Banjoj Luci,“ kao i prvobitna vrijednost projekta „Izgradnja i opremanje GP Osoje“ za 13%, Odlukom Vijeća ministara BiH²⁰ na koje je također prethodno pozitivno mišljenje dalo Ministarstvo.

Možemo zaključiti da je Ministarstvo u prethodno navedenim slučajevima odstupilo od propisanih ograničenja definisanih u Uputstvu o načinu planiranja, odobravanja i realizovanja višegodišnjih projekata u institucijama BiH koje je donijelo Vijeće ministara nakon pozitivnog mišljenja Ministarstva. Pri tome naglašavamo da je Ministarstvo dosljedno primijenilo ograničenje navedeno u predmetnom Uputstvu na višegodišnje kapitalne projekte u drugim institucijama BiH.

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno postupati u skladu s važećim propisima koji definišu područje višegodišnjih kapitalnih ulaganja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sistema internih kontrola obaveza je svih institucija BiH. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV a. Zakona o finansiranju institucija BiH²¹, Standardima interne kontrole u institucijama BiH,²² Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Ministarstvo je tokom 2023. godine sačinilo Akcioni plan za unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2023. godinu i izvještaj o realizaciji istog. Realizovane mjere se odnose na donošenje internih pravilnika, instrukcija i izvršenih analiza (Pravilnik o postupku direktnog sporazuma, Instrukcija o načinu rada pisarnice, Interna procedura o ocjenjivanju državnih službenika i zaposlenika, Pravilnik o internim procedurama Sektora za fiskalne poslove u postupcima zaključivanja i izvršavanja ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Izrada softverskog rješenja za evidentiranje i praćenje sudskih sporova u institucijama BiH, itd.). Također je izvršeno ažuriranje Pravilnika o unutrašnjoj sistematizaciji kojim su propisani poslovi Odjeljenja za koordinaciju godišnjeg planiranja rada i finansijsko upravljanje i kontrolu. Zbog tehničkih problema u radu aplikacije za praćenje, upravljanje i izvještavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u institucijama BiH (PIFC aplikacija), Ministarstvo nije bilo u mogućnosti u navedenu aplikaciju unijeti podatke iz Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu, ali je isti sačinilo u Word verziji i u predviđenom roku dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 24/23

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 24/23

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

²² Službeni glasnik BiH, broj 61/14

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH²³ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH,²⁴ Centralna jedinica za internu reviziju Ministarstva (u daljem tekstu: Jedinica) nadležna je za obavljanje interne revizije u 15 institucija.²⁵ Sporazum o vršenju funkcije interne revizije i Povelju interne revizije sa Jedinicom su potpisale sve navedene institucije, izuzev Predsjedništva BiH koje je u ranijem periodu odbilo da potpiše dostavljene dokumente.

U 2023. godini su planirane i obavljene dvije revizije i to: Ocjena razvoja finansijskog upravljanja i kontrole i Revizija stuba IV - izvršenje budžeta definisanog Strategijom unapređenja upravljanja javnim finansijama. Jedinica je za 2023. godinu sačinila konsolidovani strateški i konsolidovani godišnji plan rada jedinice. Sačinjen je Godišnji izvještaj jedinice interne revizije za 2023. godinu i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva.

5. BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu,²⁶ Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 13.771.000 KM (tekući izdaci 12.318.000 KM i kapitalni izdaci 1.453.000 KM).²⁷ U okviru kapitalnih izdataka planirani su primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 40.000 KM koji nisu realizovani. Struktura odobrenog budžeta odnosi se na tekuće izdatke u iznosu od 10.913.000 KM i kapitalne izdatke 803.000 KM te odobrena sredstva za dva višegodišnja projekta u ukupnom iznosu od 2.055.000 KM koja nisu imala realizaciju u tekućoj godini.²⁸

Tokom godine izvršeno je usklađivanje budžeta koje se odnosi na sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 169.264 KM i izvršene uplate i isplate u tekućoj godini u iznosu od 65.743 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 14.006.008 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanja rashoda budžeta u ukupnom iznosu od 55.000 KM.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. U aprilu 2024. godine je izvršena korekcija dostavljenog Izvještaja u dijelu podataka o raspoloživim sredstvima za projekat - Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina BiH.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

²⁵ Ministarstvo finansija i trezora BiH, Agencija za državnu službu BiH, Agencija za javne nabavke BiH, Agencija za osiguranje BiH, Agencija za statistiku BiH, Arhiv BiH, Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH, Direkcija za evropske integracije, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Ured koordinatora za reformu javne uprave, Memorijalni centar Srebrenica-Potočari, Odbor državne službe za žalbe, Ured za zakonodavstvo, Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva i Predsjedništvo BiH.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁷ Do usvajanja budžeta za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

²⁸ Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom BPMIS u iznosu od 855.000 KM za 2023. godinu (Službeni glasnik BiH broj 20/23) i Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom HRMS i Modulom Payroll u iznosu od 1.200.000 KM za 2023. godinu (Službeni glasnik BiH broj 21/23).

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 8.871.675 KM, što je za 5.134.333 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2023. godinu.

Značajnija odstupanja u realizaciji odobrenog budžeta za 2023. godine odnose se na nerealizovana sredstva za dva višegodišnja projekta u ukupnom iznosu od 2.055.000 KM, kao i manje izvršenje na kontu izdataka za hardverske i softverske usluge u okviru ISFU programa (996.425 KM). Manje je izvršenje i na kapitalnim izdacima za 476.799 KM jer nisu realizovane sve planirane procedure javnih nabavki u 2023. godini.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (6.018.794 KM), naknade troškova zaposlenih (903.585 KM), putne troškove (106.731 KM), izdatke za tekuće održavanje (984.011 KM), ugovorene i druge posebne usluge (200.599 KM), kapitalne izdatke (326.201 KM) i novčane donacije (164.344 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije i stanje po procesima za koje su date preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u toku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realizovanim u 2023. godini.

6.1.1. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove sa 31.12.2023. godine iznose 106.731 KM i veći su za 30.901 KM u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog iznosa, na troškove službenih putovanja u inostranstvu se odnosi 92.268 KM, a u zemlji 14.463 KM.

Procesom revizije konstatovali smo da se pravdanje putnih naloga vrši u predviđenom roku te da se prilaže potpuna dokumentacija koja omogućava ispravan obračun dnevnica, što je unapređenje u odnosu na prethodnu godinu.

S druge strane, ustanovljeno je da još uvijek u pojedinačnim slučajevima postoje slabosti sistema internih kontrola u procesu evidentiranja putnih naloga za službena putovanja. Naime, uvidom u knjigu putnih naloga smo ustanovili da se evidencije o izdatim putnim nalogima ne vode hronološki u svim slučajevima, već se unose retroaktivno po isteku perioda u kojem je službeno putovanje realizovano. Po datom obrazloženju, uvođenjem DMS sistema u Ministarstvu omogućen je uvid u pregled izdatih putnih naloga, tako da bi se isto moglo koristiti za uspostavljanje hronoloških evidencija u knjizi putnih naloga.

Po pitanju konstatovanih slabosti u evidencijama izdatih putnih naloga i uspostavljanja internih kontrola nad pravdanjem troškova službenih putovanja, dali smo preporuku u prethodnom periodu, te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku (red. br. 3 u Tabeli 2), a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

6.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila sa 31.12.2023. godine iznose 104.806 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 21.249 KM. Značajniji izdaci se odnose na izdatke za materijal i usluge za održavanje vozila (41.236 KM) i izdatke za gorivo (37.882 KM).

Prema Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila Ministarstva utvrđen je način korištenja i održavanja službenih vozila, prava, obaveze i postupanje zaposlenih koji upravljaju službenim vozilom. Pravo na stalno korištenje vozila 24 h prema Pravilniku ostvaruju četiri osobe.²⁹ Shodno Pravilniku Vijeća ministara BiH,³⁰ Ministarstvu je odobreno osam vozila koliko je i imalo krajem godine.

Značajniji izdaci evidentirani za nabavku materijala i usluga za održavanje odnose se na vozila koja se koriste za prijevoz ministra (28.329 KM)³¹ i zamjenika ministra (6.210 KM). Iz navedenog proizilazi da se najveći dio izdataka za održavanje vozila odnosi na jedno vozilo Ministarstva.³² Ured za reviziju je i prethodnih godina kroz svoje preporuke ukazivao na potrebu da se preispita značajno ulaganje u održavanje službenih vozila.

Pomenuto vozilo ispunjava uslove za prodaju te se izvršenom nabavkom novog vozila više ne koristi i namijenjeno je prodaji. Također, testiranjem pojedinih kolskih naloga uočene su loko vožnje preko 100 km bez adekvatnog obrazloženja i neusklađenost evidencija o korištenju vozila sa TAG³³ uređajima.

PREPORUKA 3

Ministarstvo treba preduzeti aktivnosti u cilju racionalnog održavanja vozila kako bi izbjegli neopravdana ulaganja.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno osigurati urednost evidencija o upotrebi službenih vozila i prijeđenih kilometara kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske upotrebe vozila.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 141.303 KM, što je za 101.303 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Prihodi se odnose na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (16.130 KM)³⁴ i primljene tekuće transfere od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva (125.173 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

6.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.382.845 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 2.420.404 KM.

²⁹ Pravo na stalno korištenje vozila 24 h prema Pravilniku imaju ministar, zamjenik ministra, sekretar Ministarstva i šef kabineta ministra

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 34/23 i 84/23

³¹ Od kada je nabavljeno službeno motorno vozilo (2016. godina) za njegovo održavanje utrošeno je ukupno 160.865 KM, a nabavna vrijednost vozila je iznosila 98.661 KM.

³² U navedeni iznos je uključen i trošak popravka od 16.050 KM koji je naplaćen od osiguranja i evidentiran kao prihod.

³³ Beskontaktno elektronsko plaćanje putarine

³⁴ Iznos od 16.050 KM se odnosi na prihode od naplate premije osiguranja-naplata štete.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (7.139 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.371.128 KM), obaveze prema dobavljačima (336.047 KM), obaveze prema zaposlenima (628.048 KM) i kratkoročna razgraničenja (85.182 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na dva ugovora koja su zaključena krajem 2023. godine za nabavku računara i računarske opreme (80.209 KM) i nabavku uredskog namještaja (4.973 KM). Isporuka računara i računarske opreme je izvršena u 2024. godini, a ugovor o nabavci uredskog namještaja je raskinut jer izabrani dobavljač nije otklonio uočene propuste prilikom isporuke istog.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odobreno je 173 zaposlenih u Ministarstvu. Na 31.12.2023. godine bilo je 159 zaposlenih osoba, što je i prosječan broj zaposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće.

7.1. Interni premještaj

Tokom godine, Ministarstvo je izvršilo interno premještanje jednog državnog službenika koji je u vrijeme premještaja bio u periodu probnog rada od godinu dana shodno odredbama člana 29. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.³⁵ Ovim članom je definisano da državni službenik nakon preuzimanja dužnosti prolazi period probnog rada koji traje 12 mjeseci. Ukoliko je ocjena rada zadovoljavajuća, institucija potvrđuje postavljenje državnog službenika. U protivnom državni službenik se razrješava dužnosti. Ukoliko je državni službenik razriješen dužnosti zbog nezadovoljavajuće ocjene ili iz bilo kog drugog zakonskog razloga, sljedeći uspješni kandidat sa rezervne liste postavlja se na upražnjeno radno mjesto državnog službenika. Prema odredbama Pravilnika o uslovima i načinu objavljivanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH,³⁶ Agencija za državnu službu daje saglasnost na interni premještaj državnih službenika koje pokreću i provode institucije BiH.

U konkretnom slučaju, Ministarstvo je podnijelo zahtjev za saglasnost Agenciji za državnu službu BiH za interni premještaj državne službenice pet mjeseci od njenog postavljenja, obrazlažući potrebama povećanog obima posla. Na zahtjev Agencije dostavljen je obrazac o ocjeni rada državne službenice za nepunih šest mjeseci probnog rada (15.1.2023 – 6.6.2023. godine). Agencija je dala uslovno mišljenje s obzirom na to da je Vijeće ministara BiH zaključkom upozorilo Agenciju i sve institucije na zloupotrebu rezervne liste i internog premještaja tokom probnog rada. I pored toga Ministarstvo je aktiviralo rezervnu listu za jednog državnog službenika. Postupajući na navedeni način Ministarstvo je primilo dva državna službenika umjesto jednog, odnosno popunilo je dva radna mjesta iako je oglas bio raspisan za popunjavanje jednog radnog mjesta.

Članom 30. stav 7. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH regulisano je pitanje primjene ocjene rezultata rada državnog službenika te je definisano da se rezultati ocjene rada uzimaju

³⁵ Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

u obzir prilikom unapređenja i internih premještanja. Ministarstvo je izvršilo interno premještanje službenika u periodu probnog rada, iako službenik nije mogao imati konačnu ocjenu koja se daje tek po isteku probnog rada odnosno godine dana, kako je to definisano članom 3. stav (2) Pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH.³⁷

Smatramo da je interno premještanje državnih službenika moguće samo uz ispunjenje svih uslova definisanih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, čime se mogu spriječiti situacije u kojima interni premještanji postaju sredstvo za netransparentno zapošljavanje.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je dužno prilikom internog premještanja zaposlenih voditi računa o ispunjenosti svih uslova definisanih Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

7.2. Penzionisanje zaposlenih

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH³⁸ radni odnos prestaje kada zaposlenik navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, nezavisno od godina života – danom donošenja rješenja. Obavljenom revizijom je konstatovano da je jedna državna službenica u oktobru 2023. godine napunila 65 godina života te shodno prethodno pomenutim propisima stekla uslove za penzionisanje. Ista službenica je podnijela zahtjev ministru za produženje radnog odnosa navodeći, između ostalog, da je imenovana za nacionalnog koordinatora za provođenje projekta, da postoji nedostatak zaposlenih kao i započete aktivnosti na implementaciji drugog projekta. Ministar je uvažio podneseni zahtjev te donio rješenje kojim se državna službenica razrješava dužnosti rukovodećeg državnog službenika zaključno s februarom 2024. godine.

S druge strane, Agencija za državnu službu je dala saglasnost da se državna službenica u oktobru 2023. godine razriješi dužnosti rukovodećeg državnog službenika zbog ispunjavanja zakonski propisanih uslova za prestanak radnog odnosa.

Uvažavajući potrebe posla i preuzete obaveze Ministarstva sa međunarodnim institucijama, skrećemo pažnju Ministarstvu kako su važećim propisima jasno i precizno definisani uslovi za odlazak zaposlenih u penziju.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje regulišu penzionisanje državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je objavilo Plan javnih nabavki za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama.³⁹

³⁷ Službeni glasnik BiH br. 59/11, 24/21 i 79/22

³⁸ Državnom službeniku prestaje radni odnos u državnoj službi u sljedećim slučajevima: b) kada navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navršši 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

Prema prezentovanim podacima,⁴⁰ Ministarstvo je u 2023. godini provelo 34 postupka javnih nabavki.⁴¹ Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo 12 otvorenih postupaka u vrijednosti od 4.160.206 KM,⁴² 18 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 282.882 KM i četiri postupka u skladu s Aneksom II u vrijednosti od 106.583 KM. Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 57.116 KM.

Navodimo opće nedostatke uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

Zakonom o javnim nabavkama BiH⁴³ je definisano kako prije pokretanja postupka ugovorni organ provodi prethodnu provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informiranja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavkom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima. Ministarstvo nije u svim slučajevima postupilo u skladu sa pomenutom odredbom. Za pojedine procedure javnih nabavki nije sačinjena službena zabilješka kojom je konstatovano kako postoji više ponuđača koji mogu izvršiti usluge, radove ili isporučiti robu. S druge strane imamo slučajeve gdje sačinjena zabilješka o istraživanju tržišta ne sadrži detaljnije analize i pojašnjenja na koji način je isto vršeno u cilju osiguranja konkurencije na tržištu.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je obavezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabavki na način kako je to definisano Zakonom o javnim nabavkama.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

8.1. Nabavka nadogradnje informacionog sistema finansijskog poslovanja - Modul HRMS i Modul Payroll

Pored postojećeg sistema za obračun i isplatu plaća za potrebe institucija BiH (COIP) u funkciji je sistem za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH (COIP_MO). Ministarstvo je uradilo određene analize i poređenje rada sistema za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH sa sistemom centralizovanog obračuna i isplate plaća za državne službenike i zaposlenike u institucijama BiH. Nakon urađene analize kreiran je Prijedlog odluke za odobravanje višegodišnjeg projekta nadogradnje ISFU za potrebe institucija BiH.

Vijeće ministara BiH je usvojilo Odluku o odobravanju višegodišnjeg projekta „Projekat nadogradnje informacionog sistema finansijskog poslovanja“ sa modulom „Upravljanje ljudskim potencijalima“ i modulom „Centralizovani obračun i isplata plaća“ (Modul HRMS i Modul Payroll)⁴⁴ u vrijednosti od 1.510.000 KM sa uračunatim PDV-om za period trajanja od dvije godine. Za 2023. godinu odobren je iznos od 1.200.000 KM, a za 2024. godinu 310.000

⁴⁰ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

⁴¹ Dio postupaka pokrenut u 2023. godini je okončan početkom 2024. godine

⁴² Svi iznosi u tački 8. Javne nabavke su bez PDV-a osim ako nije drugačije navedeno

⁴³ Član 14a. Zakona o javnim nabavkama BiH

⁴⁴ Službeni glasnik BiH broj 20/23 od 24.3.2023. godine

KM.⁴⁵ Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta obuhvaćena je nabavka licenci, implementacija nadogradnji, garancija i održavanje licenci.

Procijenjena vrijednost nabavke izvršena je na osnovu prethodne nabavke za sličnu vrstu usluga. Zabilješka o istraživanju tržišta se poziva samo na ugovor o nadogradnji ISFU iz 2013. godine, veoma je šturo napisana i ne sadrži suštinske elemente o provedenim radnjama i postupcima. Nedovoljna analiza tržišta koja ne sadrži procjenu vrijednosti licenci, promjene tržišnih uslova u periodu od 2013. godine do danas i druge elemente procjene, ukazuje na mogući rizik loše procjene potrebnih sredstava. Imajući u vidu da je samo jedna ponuda dostavljena, ovakav pristup za posljedicu može imati neekonomično trošenje budžetskih sredstava.

Na osnovu odluke o nabavci, pokrenut je otvoreni postupak za nabavku nadogradnje informacionog sistema finansijskog poslovanja sa modulom „Upravljanje ljudskim potencijalima“ i modulom „Centralizovani obračun i isplata plaća“ (Modul HRMS i Modul Payroll) procijenjene vrijednosti od 1.290.598 KM bez PDV-a. Postupkom nabavke nisu pokrivenne sve stavke i aktivnosti iz odluke o višegodišnjem kapitalnom ulaganju.

Tendersku dokumentaciju je preuzelo 19 ponuđača. Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigla je jedna ponuda koja je ocijenjena kao kvalifikovana. Vrijednost ugovora zaključenog 13.2.2024. godine iznosi 1.288.969 KM. Ugovorni organ se obavezao da će izvršiti plaćanje ugovorenih roba i usluga u roku od 30 dana od dana dostavljanja ispravne fakture za svaku od navedenih stavki.

Neusaglašenost zahtjeva u tenderskoj dokumentaciji sa donesenom Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta, dovelo je do situacije da je prihvaćena ponuda koja ne pokriva troškove održavanja licenci u drugoj godini implementacije za koje je odobreno 290.000 KM. Ovakvo postupanje je dovelo do toga da zaključenim ugovorom nisu pokrivenne sve planirane aktivnosti iz odluke o VKU.

Da bi prevazišli prvenstveno način plaćanja u Ministarstvu su pokrenuli proceduru donošenja Odluke o izmjeni odluke o odobravanju pomenutog višegodišnjeg projekta koja je usvojena u 2024. godini.⁴⁶ Izmijenjenom Odlukom nisu obuhvaćena sredstva koja pokrivaju održavanje licenci tokom druge godine realizacije višegodišnjeg projekta, ali je prvobitno odobreni iznos sredstava za višegodišnje kapitalno ulaganje ostao isti. Na ovaj način je omogućeno plaćanje projekta, ali navedeno postupanje Ministarstva za posljedicu ima da će tokom druge godine realizacije višegodišnjeg projekta trebati osigurati održavanje licenci za koje će trebati osigurati dodatna finansijska sredstva.

⁴⁵ Iznos potrebnih sredstava u 2023. godini odnosi se na: nabavku licenci (650.000 KM), usluge implementacije (550.000 KM). Iznos potrebnih sredstava u 2024. godini odnosi se na garanciju za implementaciju (20.000 KM) i održavanje licenci (290.000 KM).

⁴⁶ Službeni glasnik BiH, broj 32/24 od 22.4.2024. godine

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno vršiti detaljne analize tržišta i kroz tendersku dokumentaciju obuhvatiti sve elemente predviđene Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta kako bi omogućilo potpunu i ekonomičnu realizaciju planiranih projektnih aktivnosti.

8.2. Nabavke usluge za tehničku podršku za održavanje Oracle licenci

Procedura nabavke tehničke podrške za održavanje Oracle licenci za 2023. godinu je pokrenuta krajem septembra 2022. godine u vrijednosti od 564.102 KM. Kako su obje dostavljene ponude prelazile procijenjenu vrijednost nabavke, postupak nabavke je poništen krajem 2022. godine. Tako je Ministarstvo izgubilo pravo da koristi podršku za licence od početka 2023. godine pa sve dok ne obnove ugovor za podršku. Na povećanje iznosa održavanja licenci⁴⁷ po datom obrazloženju uticala je promjena cijena na tržištu. U obnovljenoj proceduri nabavke izvršena je dodatna analiza tržišta nakon čega je 20.6.2023. godine zaključen ugovor u iznosu od 700.149 KM sa PDV-om.

Procedura nabavke tehničke podrške za održavanje Oracle licenci za 2024. godinu je pokrenuta početkom oktobra 2023. godine u vrijednosti od 683.760 KM. Na povećanje iznosa održavanja licenci po datom obrazloženju uticala je promjena cijena na tržištu, kao i povećanje broja licenci za blagajničko poslovanje. Ugovor za održavanje Oracle licenci za 2024. godinu sa izabranim dobavljačem je zaključen 8.2.2024. godine u iznosu od 799.110 KM sa PDV-om.

Kasno ugovaranje ove usluge, pored toga što je neisplativo jer se mora retroaktivno plaćati za period od kada je istekla podrška, predstavlja i određen rizik jer sistem funkcioniše bez tehničke podrške za licence.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba unaprijediti proces planiranja i pravovremeno provoditi proceduru nabavke usluge održavanja Oracle licenci, kako bi se željena podrška na ekonomičan način mogla koristiti bez prekida.

8.3. Nabavka službenih vozila

Za javnu nabavku dva putnička motorna vozila proveden je otvoreni postupak nabavke ukupne vrijednosti od 170.940 KM (lot 1 – 111.111 KM i lot 2 – 59.829 KM). Tenderskom dokumentacijom je definisana najniža cijena kao kriterij za ocjenjivanje ponuda,⁴⁸ a istu je sa portala javnih nabavki preuzelo 16 ponuđača. U predviđenom roku ponude je dostavio po jedan ponuđač za svaki lot ukupne vrijednosti od 170.066 KM (lot 1 – 111.100 KM i lot 2 – 58.966 KM) i iste su ocijenjene prihvatljivim.

Za lot 1 je 13.9.2023. godine donesena odluka o poništenju postupka javne nabavke. Naime, kako je članom 8. zaključenog ugovora dobavljač bio u obavezi da dostavi bankarsku

⁴⁷ Ugovor za održavanje Oracle licenci za 2022. godinu sa izabranim dobavljačem je zaključen 28.12.2021. godine u iznosu od 648.282 KM sa PDV-om.

⁴⁸ Član 64. Zakona o javnim nabavkama

garanciju za dobro izvršenje ugovora, a da isti nije postupio u skladu sa tim odredbama te je dopisom obavijestio Ministarstvo o nemogućnosti izvršenja obaveze, Ministarstvo je u skladu sa članom 72. stav (4) Zakona donijelo Odluku kojom se zaključeni ugovor smatra apsolutno ništavim.

Ponovljeni postupak nabavke vozila je pokrenut 31.10.2023. godine procijenjene vrijednosti od 111.111 KM. U predviđenom roku ponudu, koja je ocijenjena kvalifikovanom, je dostavio jedan ponuđač te je ugovor zaključen i realizovan na vrijednost od 111.094 KM.

Iako su sačinjene službene zabilješke o postupku istraživanja tržišta, ne možemo se uvjeriti da je provedenim radnjama ispunjena svrha istraživanja, odnosno ostvarenje konkurencije na tržištu. Ministarstvo nam nije prezentovalo adekvatan dokaz o istraživanju tržišta u vidu tehničkih specifikacija vozila drugih brendova koja ispunjavaju zahtjeve tenderske dokumentacije u pogledu traženih karakteristika i tržišnih cijena,⁴⁹ a kako bi se omogućilo ponuđačima više različitih marki vozila da dostave ponude.

Prema navedenom, nisu ispoštovani osnovni principi javnih nabavki (aktivna i pravična konkurencija) s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno da provede adekvatno istraživanje tržišta i kreira tendersku dokumentaciju na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabavke službenih vozila.

⁴⁹ Za lot 1 dostavljene su tri ponude za modele koji ne odgovaraju traženim zahtjevima tenderske dokumentacije (npr. dužina vozila, međuosovinski razmak, snaga motora, radna zapremina motora, itd.). Za lot 2 dostavljene su dvije ponude gdje ponuđeno vozilo u jednoj ponudi ne ispunjava tehničke specifikacije tražene u postupku nabavke vozila u pogledu dimenzija i drugih traženih karakteristika.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima koji su se odnosili na tačku 6.1.2. Izdaci za upotrebu vozila, tačku 7.1. Interni premještaj i tačku 8. Javne nabavke, Ministarstvo je, između ostalog, iznijelo informacije i neslaganja s pojedinim preporukama koje se odnose na racionalno održavanje vozila, interni premještaj zaposlenih i obavezu prethodne provjere tržišta prije pokretanja procedura javnih nabavki. Budući da nisu dostavljeni novi dokazi niti prezentovane nove činjenice koje timu za reviziju nisu bile poznate tokom sačinjavanja izvještaja, tekst ovog Izvještaja, izuzimajući manje korekcije tehničke prirode, u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu je nepromijenjen. Detaljno objašnjenje komentara dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Seida Kapo - vođa tima, Anisa Jusić - član tima, Slaviša Vuković - član tima, Helena Grbavac – član tima i Sadmira Teskeredžić - član tima.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Seida Kapo, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-892/24

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	10.913.000	0	10.913.000	8.381.130	77
Bruto plaće i naknade	6.743.000	0	6.743.000	6.018.794	89
Naknade troškova zaposlenih	1.172.000	-55.000	1.117.000	903.585	81
Putni troškovi	272.000	0	272.000	106.731	39
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	91.000	0	91.000	65.208	72
Nabavka materijala	48.000	5.000	53.000	41.608	79
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	63.000	0	63.000	41.188	65
Unajmljivanje imovine i opreme	3.000	9.000	12.000	8.547	71
Izdaci za tekuće održavanje	1.259.000	0	1.259.000	984.011	78
Izdaci za osiguranje	9.000	2.000	11.000	10.859	99
Ugovorene i druge posebne usluge	1.253.000	39.000	1.292.000	200.599	16
2. Kapitalni izdaci	803.000	0	803.000	326.201	41
Nabavka opreme	697.000	0	697.000	326.201	47
Nabavka osnovnih sredstava u obliku prava	106.000	0	106.000	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	11.716.000	0	11.716.000	8.707.331	74
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	2.055.000	0	2.055.000	0	0
Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom BPMIS	855.000		855.000		
Projekt nadogradnje ISFU sa Modulom HRMS i Modulom Payroll	1.200.000		1.200.000	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	235.008	235.008	164.344	70
Razvoj softvera za praćenje izvještavanja o potpisanim međunarodnim ugovorima (0401350)		41.216	41.216	0	0
Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina BiH (0401140)		59.145	59.145	59.145	100
Premošćivanje podrške za rješavanje predmeta ratnih zločina - IPA 2018 (0401150)		48.205	48.205	18.757	39
IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora TA HR-BA-ME298 (0401460)		86.442	86.442	86.442	100
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	13.771.000	235.008	14.006.008	8.871.675	63

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine.

Ministar
dr. Srđan Amidžić

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	11.717	9.992	117
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	7.139	6.503	110
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	4.578	3.488	131
2. Stalna sredstva	1.371.128	1.045.415	131
Stalna sredstva	8.459.501	7.763.756	109
Ispravka vrijednosti	7.088.373	6.718.341	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.371.128	1.045.415	131
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1.382.845	1.055.407	131
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	1.049.277	1.750.849	60
Kratkoročne tekuće obaveze	336.047	524.290	64
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	628.048	618.672	102
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	85.182	607.888	14
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	1.371.128	1.045.416	131
Izvori sredstava	1.371.128	1.045.416	131
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2.420.404	2.796.264	87

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 4.3.2024. godine

Ministar
dr. Srđan Amidžić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	16.130	
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0		
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	16.130	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	125.173	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	125.173	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	40.000	0	40.000	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	40.000	0	40.000	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	40.000	0	40.000	141.303	353

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine

Ministar
dr. Srđan Amidžić